

University of Szeged
Faculty of Humanities and Social Sciences
Doctoral School of Literary Studies
Doctoral Programme of Literatures and Cultures in English

Khanim Garayeva

***Different Attitudes to Esotericism in Peter Ackroyd's
and Dan Brown's novels***

Ph.D. Dissertation

Supervisors:

Prof. Szőnyi, György Endre

Dr. Péter, Róbert

Szeged, 2023

Összefoglaló

Ez a doktori disszertáció a különböző ezoterikus irányzatok irodalmi reprezentációit vizsgálja a kortárs angol-amerikai irodalom két elismert szerzője, Peter Ackroyd és Dan Brown műveiben. A vizsgált regények: Ackroyd *Hawksmoor*, *The House of Doctor Dee* és Dan Brown *and the Limehouse Golem* című művei, valamint Dan Browntól a *Da Vinci-kód*, *Az elveszett szimbólum* és *Az eredet*. A disszertáció azt vizsgálja, ezek a művek hogyan használják fel különböző módon az okkult témákat, hogy azok a populáris kultúra fogyasztói számára is kevésbé homályosak és érthetőbbek legyenek. Ackroyd regényei a történeti metafikciós művek kiváló példái, amelyek az okkult diskurzusokat alkalmazzák az okkult konfigurációk, mint például az okkult város, a transzcendentális idő és a mitikus unió létrehozásához. Dan Brown lényegre törő elbeszélő stílusa sok racionalista hagyományhoz kötődik, amelyeket ezoterikus témák szőnek át, mint az ellentétes, mégis egymást kiegészítő részekből felsejlő fényesség és az abszolút hatalmat biztosító gnózis keresése. Ezeknek az ezoterikus konvencióknak vizsgálatához Wouter J. Hanegraaff két modelljét alkalmaztam, amelyek a vallási újraelvarázslódást és az ezoterizmus gyökereit, valamint modern megjelenését magyarázzák. Ezenkívül a disszertáció nyomon követi az irodalmi ezoterizmus megjelenését és manifesztációit a mondott művekben.

Ez a doktori disszertáció azt is bemutatja, hogy Dan Brown és Peter Ackroyd miként használják fel az ezoterikus témákat hatékony irodalmi eszközként annak érdekében, hogy megkérdőjelezzék vallási doktrínákat, alternatív racionalitást hozzanak létre, mély érzelmeket, mint a fenség és a rémület kommunikáljanak a misztikus keresés segítségével, és/vagy manipulálják a történelmi eseményeket. Az ezekre épülő növekvő kereslet jövedelmező bevételi forrásként is szolgál az írók számára, és arra ösztönzi őket, hogy folyamatosan felhasználják az okkult témákat irodalmi műveikben.